

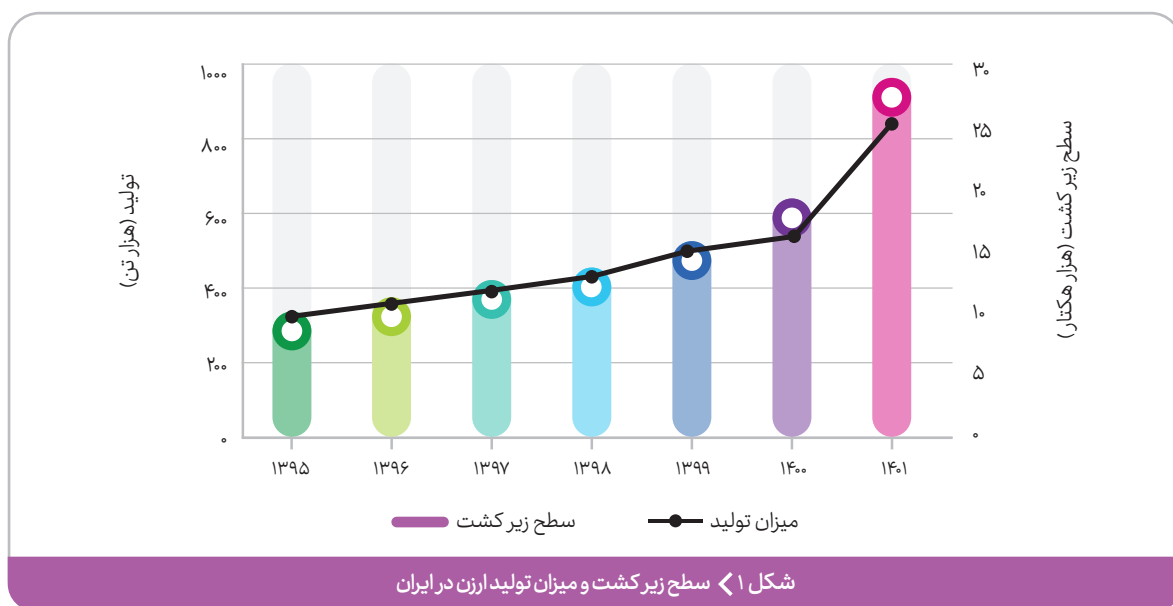

"پیشاهنگ"؛ رقم مناسب برای تولید علوفه در فصل کوتاه

موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر^۱

۶ بیان مسئله

امروزه تولید علوفه به دلیل ارتباط مستقیم با بخش دام‌پروری و تولید محصولات پروتئینی یکی از مهم‌ترین بخش‌های کشاورزی است. مصرف جهانی گوشت و شیر (به عنوان دو فرآورده پروتئینی اصلی) تا سال ۲۰۳۰ در کشورهای در حال توسعه بیش از دو برابر خواهد شد و به تبع آن نیاز به تولید علوفه نیز افزایش خواهد داشت. با توجه به خشک‌سالی‌های اخیر و بروز بحران تامین آب، انتظار

۱- رضا عطائی، اردلان مهرانی، سید افشین مساوات، احمدعلی شوشی، محمدرضا عباسی، حمید نجفی نژاد، سید علی طباطبائی، و احمد قاسمی

می‌رود تولید علوفه از گونه‌های گیاهی مقاوم به خشکی (مانند ارزن) در سال‌های آتی بخش بزرگی از تأمین نیاز علوفه کشور را به خود اختصاص دهد. با توجه به سیاست‌های حمایتی وزارت جهاد کشاورزی سطح زیر کشت ارزن در سال‌های اخیر رشد قابل توجهی داشته است و از ۹۵۰۰ هکتار در سال ۱۳۹۵ به ۲۵۴۰۰ هکتار در سال ۱۴۰۱ رسیده است. ارزن به دلیل مسیر فتوسنتزی C۴ مناسب اقلیم گرم کشور بوده و مناطق مهم ارزن کاری ایران استان‌های خراسان جنوبی، سیستان و بلوچستان، اصفهان، یزد، جنوب کرمان، فارس و مازندران می‌باشد.

6 معرفی دستاورد

با توجه به نیاز کشور به تولید علوفه بیشتر، اصلاح ارزن به عنوان یک گیاه علوفه‌ای در موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر به منظور دستیابی به ارقام پر محصول آغاز و منجر به آزادسازی و معرفی رقم پیشاهنگ در سال ۱۳۸۸ گردید. این رقم توانایی تولید علوفه در مدت زمان کوتاه (۵۵ تا ۶۰ روز) را دارا می‌باشد و با توجه به زودرسی این رقم، به راحتی می‌توان به عنوان کشت دوم در الگوی کشت ملی در نظر گرفت و در مواقع بحرانی و رخداد حوادث طبیعی (مانند سیل) می‌توان از آن به عنوان علوفه اضطراری استفاده نمود. رقم پیشاهنگ در مناطق حاشیه‌ای با فقر خاک و آب از رشد قبل قبولی برخوردار است. عملکرد متوسط علوفه تر در این رقم در حدود ۳۵ تن در هکتار و عملکرد دانه در حدود ۲ تن می‌باشد. این رقم با سازگاری بالا قابلیت کشت در اقلیم‌های گرم و خشک و تمامی مناطق ارزن کاری کشور را داراست.

6 فرایند تجاری‌سازی دستاورد

در حال حاضر در حدود ۵۰۰۰ متر مربع از اراضی موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر به تولید بذر سوپرالیت این رقم با نظارت کارشناسان تولید بذر اختصاص یافته است. در راستای تحقق و اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی کشور و اهداف اقتصاد مقاومتی در حمایت و تقویت بخش خصوصی جهت سرمایه‌گذاری در تولید، تکثیر و توزیع بذر استاندارد، امتیاز تولید بذر ارزن رقم پیشاهنگ در سال ۱۴۰۰ به بخش خصوصی واگذار گردید و در حال حاضر طبقات بذر مادری و گواهی شده توسط شرکت مربوطه تولید می‌گردد.

6 پتانسیل اقتصادی و اثر بخشی

جایگزینی رقم پیشاهنگ در ۸ هزار هکتار اراضی کشور

۱

کاهش مصرف آب جهت تولید علوفه (مصرف ۴ هزار مترمکعب آب در هکتار)

۲

افزایش درآمد ناخالص در هکتار در حدود ۲۰ میلیون ریال

۳